

Kontaktperson

Annika Feychting
Avdelningen för trafikplanering
Telefon: 08-508 264 91
annika.feychting@tk.stockholm.se

Till

Trafiknämnden 2005-06-21

Utveckling av riktlinjer för trafiksäkerhetsåtgärder på huvudgator, exempel Enskedevägen. Inriktningsbeslut.

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att utveckla riktlinjer för trafiksäkerhetsåtgärder på huvudgator med Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen som exempel.

Per Aronson

Anette Scheibe

Sammanfattning

I februari i år godkände kommunfullmäktige *Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2005 – 2010*. För att minska antalet olyckor föreslås i programmet att 30 km/h införs som högsta hastighet på lokalgator i bostadsområden. Enligt gatu- och fastighetsnämndens beslut i december 2004, infördes 30-zoner på stadens lokalgator i februari 2005. I samband med beslutet fick kontoret i uppdrag att genomföra fartdämpande åtgärder på trafikfarliga genomfartsgator. Cirka två tredjedelar av de polisrapporterade trafikolyckorna med personskador inträffar på stadens huvudgator.

För att analysera vilka trafiksäkerhetsåtgärder som är mest effektiva på huvudgator i innerstaden driver kontoret projektet *Säker huvudgata – Hornsgatan* sedan år 2003. Åtgärderna behöver provas och anpassas till trafikförhållanden på huvudgator i ytterstaden. För att fortsätta arbetet med att förbättra trafiksäkerheten på stadens gator föreslår kontoret att utreda effektiva trafiksäkerhetsåtgärder för huvudgator i ytterstaden. Som konkreta exempel föreslår kontoret Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen.

Bakgrund

I Stockholms stad har antalet polisrapporterade trafikolyckor med personskador ökat kraftigt sedan mitten av 1990-talet. På senare år har ökningen avstannat. Den senaste treårsperioden, 2002-2004, rapporterades i genomsnitt 1 580 olyckor varje år.

I februari i år godkände kommunfullmäktige *Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2005 – 2010*. Syftet är att få ner antalet döda och skadade i trafiken. Två av de åtgärdsområden som anges i programmet är inriktade på att förbättra den fysiska miljön:

- ? *Säker trafikmiljö för oskyddade trafikanter*, dvs. åtgärder för att förbättra säkerheten för cyklister och gående.
- ? *Säker trafikmiljö för skyddade trafikanter*, dvs. åtgärder för att förbättra säkerheten för bilister och passagerare.

Tyngdpunkten i programmet läggs på att förbättra trafiksituationen för de oskyddade trafikanterna. Lägre hastigheter ger även effekter för skyddade trafikanter.

Lokalgator

Cirka en tredjedel av de knappt 1 600 polisrapporterade trafikolyckor med personskador som årligen inträffar sker på stadens lokalgator. För att minska antalet olyckor föreslås i trafikprogrammet att 30 km/h införs som högsta hastighet på lokalgator i bostadsområden. Enligt gatu- och fastighetsnämndens beslut den 16 december 2004, infördes 30-zoner på stadens lokalgator den 14 februari 2005. Kontoret avser att utvärdera åtgärden under hösten 2005. Åtgärden beräknas minska antalet personskador med 10-15 procent.

När gatu- och fastighetsnämnden beslutade om genomförande av 30-zoner, fick också kontoret i uppdrag att genomföra fartdämpande åtgärder på trafikfarliga genomfartsgator.

Huvudgator

Resterande två tredjedelar av de polisrapporterade trafikolyckorna med personskador inträffar på stadens huvudgator. För att förbättra trafiksäkerheten på huvudgatorna räcker det inte med att sänka den högsta tillåtna hastigheten i problempunkter. Det är även nödvändigt att genomföra fysiska trafiksäkerhetsåtgärder.

För att analysera vilka trafiksäkerhetsåtgärder som är mest effektiva driver kontoret efter beslut i gatu- och fastighetsnämnden projektet *Säker huvudgata – Hornsgatan*. Projektet påbörjades år 2003.

Kontorets synpunkter

För att förbättra trafiksäkerheten är det nödvändigt att driva arbetet på flera sätt. Åtgärderna behöver prövas och anpassas till trafikförhållanden på huvudgator i ytterstaden. Förhållandena skiljer sig mellan inner- och ytterstad. Farterna är ofta högre än tillåtet. Så är fallet på exempelvis Enskedevägen. I samband med arbetet med att avgränsa 30-zonerna på lokalgator i bostadsområdena, uppstod också behovet av att på ett systematiskt sätt gå igenom vilka åtgärder som kan göras för att förbättra trafiksäkerheten på huvudgatorna.

Trafiksäkerhetsfrågorna i stadsdelarna Svedmyra och Tallkrogen har engagerat boende och föreningar i flera år. Kontoret har vid flera tillfällen uppvaktats av eller fått skrivelser från boende i områdena. Engagemanget har framförallt gällt Enskedevägen/Grycksbovägen samt Herrhagsvägen och Lingvägen. De boende upplever en stor oro för höga farter och den risk detta medför för gång- som cykeltrafikanter.

Kontorets förslag

För att fortsätta arbetet med att förbättra trafiksäkerheten på stadens gator föreslår kontoret att ett arbete inleds för att utreda effektiva trafiksäkerhetsåtgärder för huvudgator i ytterstaden. Som konkreta exempel föreslår kontoret Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen. Gatorna lämpar sig särskilt väl eftersom gatuavdelningen har påbörjat arbete med mindre åtgärder för att höja trafiksäkerheten på platsen. Arbetet kan ske tillsammans med stadsdelsförvaltningen.

Kontoret föreslår också att med utgångspunkt i exemplet Enskedevägen utarbeta förslag till generella riktlinjer för trafiksäkerhetsåtgärder på stadens huvudgator.

Arbetets bedrivande

Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen studeras. Kunskap och erfarenhet om effektiva trafiksäkerhetsåtgärder från projektet *Säker huvudgata – Hornsgatan* används som underlag även i detta arbete.

Arbete inleds med kartläggning och analys av de faktorer som påverkar trafiksäkerheten, t.ex. hastigheter, polisrapporterade personskadeolyckor, trafikflöden och utformning av gata. Även barnens trafiksäkerhetsproblem undersöks. Boende ges tillfälle att lämna synpunkter på trafiksäkerheten.

Parallellt genomförs en övergripande trafiksäkerhetsanalys av huvudgatorna, d.v.s. de gator som pekades ut som huvudgator i gatu- och fastighetsnämndens beslut den 16 december 2005. Främst analyseras inträffade polisrapporterade trafikolyckor med personskada samt hastighetsnivåer.

Därefter utarbetas förslag till åtgärder för Enskedevägen, Lingvägen och Herrhagsvägen. Förslagen förankras med de boende. Samråd genomförs med SL, Räddningstjänsten och andra berörda aktörer. Utifrån inkomna synpunkter justeras förslaget och kostnadsberäknas. Avsikten är att identifiera effektiva åtgärder för att höja trafiksäkerheten till rimliga kostnader.

Avsikten är att ge riktlinjer för generella trafiksäkerhetsåtgärder på stadens huvudgator med liknande trafiksäkerhetsproblem. När exemplet Enskedevägen är genomfört avser kontoret göra en övergripande analys. Den ska belysa konsekvenserna om samma åtgärder genomförs på stadens huvudgator med likartade trafiksäkerhetsproblem. Analysen omfattar även effekter för trafiksäkerhet, miljö, restider, tillgänglighet samt konsekvenser för barnens säkerhet. Vidare görs en övergripande bedömning av kostnaderna.

Med utgångspunkt från analysen föreslås kontoret ta fram förslag till riktlinjer för trafiksäkerhetsåtgärder för stadens huvudgator.

Kontoret avser att återkomma till nämnden för att redovisa resultatet av arbetet samt ge förslag till genomförande.

SLUT